

מסכת ביכורים

סג ע"ג

א, א "יש מביאין בכורין וקורין" כול'. הנוטע בתוך שלו והבריק בתוך שליחיד או לתוך שלרבים אפילו מן הזקנה אינו מביא. המבריק מתוך שליחיד או מתוך שלרבים לתוך שלו אפילו מן הילדה אינו מביא. הדא אמרה. כשם שילדה חיה מן הזקנה כך הזקנה חיה מן הילדה. אמ' ר' יוחנן. כולהן משום תורת הגוזלן ירדו להן. אמ' ר' יוסי. מתנית' אמרה כן. "מאי-זה טעם אינו מביא. משום שנ' "ראשית בכורי אדמתך" (ביכורים ב,ג). תני. אם הבריק ברשות מביא וקורא. ר' יוסי בשם ר' אימי. והוא שנתן לו רשות לעולם. הא לשעה לא. ר' יונה בשם ר' אימי. אפילו לשעה. חייליה דר' יונה מן הדא. "היה חופר בור ושיח ומערה קוצץ ויורד והעצים שלו" (בבא-בתרא ב,יב). ועצים לא לשעה הן. מה עבד לה ר' יוסי. שרשים שדרכן להחליף לעולם. מכיון שדרכן להחליף לעולם הן. אמ' ר' מנה. מילתיה דר' יוחנן מסייע לאבא. דאמ' ר' יוחנן. כולהן משום תורת הגוזלן ירדו להן. וכאן מכיון שנתן לו רשות להבריק אפילו לשעה אין זה גוזלן. ר' זריקן בעא קומי ר' זעירה. מתני' דר' דר' אמ'. שרשין חיין זה מזה. אמ' ליה. דברי הכל היא. הכא התורה אמרה "ראשית | בכורי אדמתך". עד שיהו כל הגידולים מאדמתך.

סג ע"ד

על דעתיה דר' יודה. מה בין הנוטע לתוך שלו והבריק לתוך שלו: (ו) [חיד]. מה בין הנוטע לתוך שלו והבריק לתוך שלו ודרך היחיד באמצע. ר' אחא בשם ר' מיישא. בשהבריק בדלעת או בסילון. אי בשהבריק בדלעת או בסילון יביא ויקרא. אפילו כרבנין יביא ויקרא. אמ' ר' יונה. צריכה לר' יודה. המוכר שביל לחבירו מקום דרין-ססה הוא מכר או עד התהום מכר. אין תימר מקום דרין-ססה מכר. מביא וקורא. אין תימר עד התהום מכר. לא יביא כל עיקר. מספק מביא ואינו קורא. רבנין פשיט' לון שמכר עד התהום. מה פליגיין. במוכר שביל לחבירו. אבל אם מכר לו שדה ושייר לו שביל. כל עמא מודיי ששייר לו עד התהום. על דעתיה דר' יודה. מה בין הנוטע לתוך שלו והבריק לתוך שלרבים. מה בין הנוטע לתוך שלו והבריק לתוך שלו ודרך הרבים באמצע. אמ' ר' אימי. אתייא דר' יודה כר' ליעזר. דתנינן תמן. "אין עושין חלל תחת רשות הרבים בורות שיחין ומעורות. ר' ליעזר מתיר כדי שתהא עגלה מהלכת וטעונה אבנים" (בבא-בתרא ג,ח). כמה דר' ליעזר אמ' [תמן]. תחת רשות הרבים שלו. כך ר' יודה אמ' הכא. תחת רשות הרבים שלו. ר' שמואל בר רב יצחק בעי. אין כר' ליעזר יביא ויקרא. אמ' ר' יוסי. מיסבר סבר ר' שמואל בר רב יצחק שר' ליעזר מתיר לעשות כן והן שלו לעולם. אלא ר' ליעזר מתיר לעשות כן וכל הקודם בהן זכה.

א, ב ה' ב'. עד כדון בשגול קרקע. גזל זמורה ונטעה ולא דמים הוא חייב לו. אלא צריכא לרבנין. מצוות כגבוה הן או אינן כגבוה. הין תימר כגבוה הן. אינו מביא. ואין תימר אינו כגבוה. מביא. הכל מודין באשירה שביטלה שאינו מביא ממנה גזיזין למערכה. ר' שמעון בן לקיש בעי. מהו שיביא ממנה [לולב]. מצוות כגבוה הן או אינן כגבוה. אין תימר כגבוה הן. אינו מביא. אין תימר אינו כגבוה. מביא. פשיטא שהוא מביא ממנה לולב שאין מצוות כגבוה. מהו שיביא ביכורים. כר' יודה דו אמ'. הוקשו לקדשי

הגבול. מביא. כרבנין דאינון מרין. הוקשו לקדשי מקדש. אינו מביא. עד כדון בגזילה שלא נתייאו הבעלים ממנה. אפילו בגזילה שנתייאו הבעלים ממנה. סברין אמרין נישמעניה מן הדא. "הרי אילו בתרומה ובמעשר מה שאין כן (בתרומה) [בביכורים]" (ביכורים ב,ג). כלום צריכה לא בגזילה! שלא נתייאו! הבעלים ממנה. [אבל בגזילה! שנתייאו! הבעלים ממנה] אפילו בתרומה לא עשה כלום. כהדא דתני. האונס והגנב והגזלן. בזמן שהבעלים מרדפין אחריהן אין תרומתן תרומה ולא מעשרותיו! מעשר ולא הקדישן הקדש. אם אין הבעלין מרדפין אחריהן תרומתן תרומה ומעשרותן מעשר והקדישן הקדש. ר' יוסי בשם ר' יוח' [לא זה תורם ולא זה תורם. ר' אמי בשם ר' יוחנן]. אפילו הבעלין שתרמו אין תרומתן תרומה. אמ' ר' יוסי. עד כדון אנן קיימין בגזילה שלא נתייאו הבעלים ממנה. וליידא מי-לא אנן תנינן. "הרי איל(י) [ו] בתרומה ומעשר מה שאין כן בביכורין" (ביכורים ב,ג). איפשר לפירות לצאת בלא בכורין. איפשר לפירות לצאת בלא תרומה ומעשרות. אבל בגזילה שנתייאו הבעלים ממנה עד כדון צריכה.

א, ג ג'. "אין מביאין בכורים" כול'. [אלון] כת' "ולקחת {מ} ראשית כל פרי האדמה". הייתי אור'. כל הדברים יהו חייבין בביכורין. ת'ל "מראשית" ולא כל ראשית. אם "מראשית" ולא כל ראשית. אין לך אלא חטים ושעורים בלבד. ת'ל "פרי אדמתך". ריבה. וריבה את הכל. נאמ' כאן "ארצך" ונאמ' כאן "ארץ חיטה ושעורה". מה "ארץ" שנ' להלן בשבעת המינין הכת' מדבר אף "ארץ" שנאמ' כאן בשבעת המינין הכת' מדבר. "זית שמן". זה אגורי. ר' אמי בשם ר' יוחנן. זה אוריס. ולמה נקרא שמו אגורי. שהוא אגור שמנו לתוכו וכל הזיתים מאבדין שמן. אמ' ר' חנינה. כל הזתים הגשמים יורדין עליהן והן פולטין את שמנן וזה הגשמים יורדין עליו והוא אגור שמנו לתוכו. "ודבש". אילו התמרים. יכול דבש ממש. ר' תנחומא בשם ר' יצחק בר' לעזר. כת' "וכפרץ הדבר הרבו בני יש' ראשית דגן תירוש ויצהר ודבש". ודבש חייב במעשרות. אלא אילו התמרים שהן חייבין במעשרות. ר' ברכיה בשם ר' שמואל בר נחמן. ולמה כת' "ארץ" "ארץ" שני פעמים. להודיעך שאין הבית עומד אלא על שני דברים הללו. ולמה נכללו. ר' יהודה בר' ור' שמואל בר נחמן. חד אמ'. לברכה. וחרנה אמ'. לשיעורין. מאן דמר לברכה. נחא. מאן דמר לשיעורין. והתנינן. בהרת כגריס לית היא מימן. (כעד[שה] מן השרץ. לית היא מימן. פשיטא הדא מילתא. הפריש ביכורין חוץ משבעת המינין לא קדשו. מה פליגיין. בתמרים שבהרים ובפירות שבעמקים. ר' זעירא ר' יסא בשם ר' לעזר. לא קדשה. ר' אילא בשם ר' אמי. איתפלגון ר' יוחנן ור' שמעון בן לקיש. ר' יוחנן אמ'. לא קדשו. ר' שמעון בן לקיש אמ'. קדשו. אמ' ר' יונה. טעמ' דר' שמעון בן לקיש. שכן אם עבר ותרם מן הרע על היפה תרומתו תרומה. אמ' ר' יוסי. שמעון פירות הרעים חייבין במעשרות. שמעון פירות הרעים חייבין בביכורים. מתני' מסייעה לר' יוסי. אין מביאין (את) [מן] הציפור(י) [נין] ולא מן הבישנין. ואם הביא לא קדשו. אמ' ר' זעירא. ותניי תמן. תאנים סוכות מנוקבות ענבים

יקח אשה" ולא גיורת. כל לא תעשה שבא מכח עשה עשה הוא. התיב ר' הושעיא. הרי דור שני של מצרי הרי הוא בלא תעשה שבא מכח עשה עשה הוא. חזר ר' הושעיא ואמר. לא דמי עשה בישר' לעשה שבכהנים. עשה שבישראל אסור בכל. ועשה שבכהנים אסור בכהנים ומותר בלויים ובישראל.

"(והשליח¹)" ה' ו'. "שליח". ר' יוסי ר' שמעון בן לקיש בשם ר' יוחנן. בשלקטן לשלחן ביד אחר. אבל אם להביאם הוא לא ישלחם ביד אחר. ולא מחסל לה. ר' יונה מחסל לה. ר' זעירה ר' אמי ר' שמעון בן לקיש בשם ר' הושעיא. בשלקטן לשלחן ביד אחר. אבל אם לקטן להביאן הוא. לא ישלחם ביד אחר. שכל הביכורים שנראו ליתור בקרייה אינן ניתורין אלא בקרייה. אמ' ר' מנא. אע"ג דלא אמ' ר' יוסי הדא מילתא אמ' דכוותה. אמ' ר' זעירא לר' יסא. נהיר את כד איתאמרת הדא דר' הושעיא. ואמ' ר' יוסי ביר' חנינה. מתנית' פליגא. "הפריש בכוריו ואחר כך מכר שדהו מביא ואינו קורא" (ביכורים א,ג). קיימונה בשנתן דעתו למסור משעה ראשונה. והתנינן. "יבש האילן נקצץ האילן" (ביכורים א,ו). עוד היא כיבש משעה ראשונה. וקריי' (ה,). מעכבת. אמ' ר' שמואל בר רב יצחק. הראוי לקרייה אין קרייה מעכבת. לקטן לשלחם ביד אחר לא ישלחם ביד אחר שמא ימלך הוא להביאן. ר' אבהו בשם ר' יוחנן. הירוש מביא ואינו קורא. מה נן קיימין. אם (ביורש) בחיי אביו שלוחו. ואם לאחר מיתת אביו שלו הן. אלא כי נן קיימין בשדה אביו חולה או מסוכן. כת' "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך יי' אלהיך ולביתך". מלמד שאדם מביא ביכורים מניכסי אשתו וקורא. ר' שמעון בן לקיש אמ'. לאחר מיתה. הא בחיין לא. ר' יוחנן אמ'. לא שנייא. היא בחיין היא לאחר מיתה. ר' שמעון בן לקיש כדעתיה. דר' שמעון בן לקיש אמ'. אין אדם יורש את אשתו דבר תורה. ה' ז'. ר' יוחנן בשם ר' הושעיא. הנחה מעכבת אין קרייה מעכבת. והא תנינן. "האוכל ביכורין עד שלא קרא עליהן" (מכות ג,ג). רב הושעיא רב יהודה בשם שמואל. דר' עקיבה היא. ר' יוסי בעי. היי דן ר' עקיבה. אמ' ר' מנא. שמעית אבא תני. הנחה מעכבת אין קרייה מעכבת. ר' עקיבה אמ'. קרייה מעכבת. ר' יעקב בר אחא בשם ר' לעזר. מה טעם אמרו. הנחה מעכבת. מפני שהיא נוהגת בכל. ר' תנחומא | ר' הונא בשם ר' לעזר. מפני ששנה עליה. אמ' ר' אבא מרי תרתי. חדא כר' יודה וחדא כרבנן. חדא כר' יודה. דר' יודה אמ'. לצורך נשנית מפני שהיא נוהגת בכל. כרבנן דהנינן מריין. שלא לצורך נשנית מפני ששנה עליה.

א,ו ה' ח'. ר' יוסי בן חנינה בעי. קנה אילן אחד לא קנה קרקע. שנים לא קנה קרקע. אחד אינו מביא כל עיקר. שנים מביא ואינו קורא. אמ' ליה ר' לעזר. מילין דצריכין לרבנן בבית וועדא את שאל.

(לר' יודה. עבד את האילן בקשים. תמן תנינן. "בירך על פירות האילן בורא פרי האדמה יצא" (ברכות ג,ב). ר' חזקיה בשם ר' יעקב בר אחא. דר' יודה היא. דר' יודה אמ' עבד את האילנות בקשין. אמ' ר' יוסי. דברי הכל היא. פירות האילן בכלל פירות האדמה. ואין פירות האדמה בכלל פירות האילן. ר' בון בר כהנא בעא קומי ר' אילא. מכר לו שדה בקמתה. הלוקח מהו שיביא ממנה ביכורים. אמ' ליה. למה לאו. עד כדון לחה. אפילו יבישה. אמ' ליה. אפילו יבישה אפילו קצורה. מעתה אפילו חטיין. כן אנו אומ'. הלוקח מן השוק מביא ביכורין. פשיטא הדא מילתא. מכר לו פירות ושייר לו

מאו!נקות ומעושנות אין מביאין. אבל מביאין מן התאנים בנות שבע ומן הענבים הבללונות. מן המובחר הן. ותימר. אבל אמ' ר' אבמרי. שלא תאמר. הואיל והן בסוף לא יביא. תני. רבן שמעון בן גמליאל או'. אין מביאין תמרים אלא מיריחו ואין קורין אלא על הכותבות. ר' שמעון בן אלעזר או'. רימוני עמקים מביאין וקורין.

א,ד [הלכ' ד'. "ואילו מביאין ולא קורין". ר' יונה ור' יסא תרנו]יהון בשם ר' שמואל בר רב יצחק. בבני קיני חותן משה היא מתנית'. ובני קיני חותן משה מביאין וקורין. דכת' "לכה אתנו והטבנו לך". ר' חזקיה בשם ר' לעזר לא אמ' כן אלא [מה] (מ¹) טעם אמרו האפיטורפין והעבד והשליח והאשה וטומטום ואנדרוגינס מביאין ולא קורין. שהגר הרי אמור בפרשה. אמ' ר' שמואל בר רב יצחק. תיפתר בההן גר דהכא בבני קיני חותן משה. ובני קיני חותן משה מביאין וקורין. אמ' ר' יוסי. קיימה בנימן בר עשתור קומי ר' חיה בר בא. בגוי שבא בעבירה על בת יש' היא מתנית'. ר' יונה לא אמ' כן אלא ר' שמע לאילין דבי בר עשתור דאינון גרים בני גרים אומ'. "אלהי אבותינו". והא תנינן. "אם היתה אמו מיש' אומ'. "אלהי אבותינו". הא גרים בני גרים לא. אמ' ר' יוסה. קיימה בנימן בר עשתור קומי ר' חיה בר בא. ר' חזקיה בשם ר' חיה בר בא. קיימה בר עשתור קומינן. בגוי שבא בעבירה על בת יש' היא מתנית'. ר' זריקן אמ'. ר' זעורא בעי. כלום הוא מתכוין לא לאברהם ליצחק וליעקב. וכי אברהם יצחק ויעקב אבותיהם היו. נשבע הקב"ה לא לזכרים שמא לנקיבות. תני בשם ר' יהודה. גר עצמו מביא וקורא. מה טע'. "כי אב המון גוים נתתיך". לשעבר היית אב לארם. ועכשיו מיכן והילך אתה אב לכל הגוים. ר' יהושע בן לוי אמ'. ה' כר' יהודה. אתא עובדא קומי דר' אבהו והורי כר' יהודה.

א,ה ה'. "ר' ליעזר בן יעקב או'". כול'. תמן תנינן. "נר' יהודה אמר. בת גר זכר כבת חלל זכר" (קידושין ד,ג). וכולהון מקרא אחד הן דורשין. "כי אם בתולות מזרע (בי) [בת] יש". ר' יהודה או' (ג'ירש בקידושין פרק רביעי עשרה-יוחסין ה' ז'). "ר' ליעזר בן יעקב או'. יש' שנשא גיורת" (עד מט¹) [עד שיהא אמו מישראל. ר' אלעזר אומר. או אביה או אמה. ר' יוסי אומר. עד שיולדו בקדושת ישר. רבי שמעון אומר. עד שיביאו בתולי' בקדושת ישר. תני בשם ר' שמעון. גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד שנתגיירה כשירה לכהונה. שנ' "וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם" ופנחס עמה. ורבנן. החיו לכם לעבדים ולשפחות. ר' יסא בשם ר' יוחנן. הלכ' כר' יוסי. וכוהנים נהגו סלסול בעצמן כרבי אלעזר בן יעקב. חד כהן נסב בת גרים. אתא עובדא קומי ר' אבהו וארבעיה על ספסילא. אמ' ליה רב ביבי. לא כן אלפון ר'. הלכא כר' יוסי. אמ' ליה. ולא כהנים נהגו סלסול בעצמן כר' אלעזר. אמ' ליה. ועל מנהג לוקין. אמ' ליה. אין כך את חמי מפייס לי ואנא מוקים ליה. מה דקיימא. אמ' ליה. הואיל והותרה הרצועה אף אני מותר בה. ר' יעקב בר אידי בר אושעיא. מעשה במשפחה בדרום שהיו קורין עליה ערער. ושלח ר' את רומינאס לבדקן ובדק ומצא שנתגיירה זקנתה פחותה מבת ג' שנים ויום אחד והכשירה לכהונה. רב הושעיא אמר. כרבי שמעון הכשירה. אמ' ר' זעירא. דברי הכל היא. הכא דאמר ר' זעירא בשם רב אדא בר אחוה ר' יודא מטי בה בשם רב אבהו בשם ר' יוחנן. ולד בוגרת כשר שהוא בלא תעשה שבא מכח עשה עשה. "והוא אשה בבתוליה יקח". כל לא תעשה שבא מכח עשה עשה הוא. ודכוותה "כי אם בתולה מעמיו

סד ע"א

סד ע"ב

א,יא ה' יג. תני. חכורי בתי אבות אינן מביאין. ר' יודה אר'.
הן עצמן מביאין וקורין. ר' זעירה ר' חיה בשם ר' יוחנן. בחכורי
בתי אבות היא מתני'. ר' הילא ר' יסי בשם ר' יוחנן. בבעלי
אריסיות וחכורות היא מתניתה. הוון בעיי מימר. מאן דאמ' בבעלי
אריסיות וחכורות היא מתנית'. הא באריס וחכור. לא באריס
לשעה וחכור לשעה. הא באריס לעולם ובחכור לעולם מביא. אתא
ר' בא ר' חיה בשם ר' יוחנן. אפילו באריס לעולם ובחכור לעולם
אינו מביא. למה. בבעלי אריסיות וחכורות היא מתניתא.

קרקע המוכר אינו יכול להביא. שאין לו פירות. חזר ולקח ממנו.
נישמענה מן הדא. נתן לה קדשים הרי אילו מותרין. "ינות שמנין
וסלתות כל דבר שכיוצא בו קרב לגבי המזבח אסור" (תמורה וד).
אין בכלל אלא פרכי ענבים ועטרות שלשיבלין. מה נן קיימין.
אם בשנתן לה באתננה. כך אנו אומ'. הלוקח מן השוק מביא
בכורים. אלא כי נן קיימין בשהיו הגפנים משלה ומכר^ה לו
פירותיהן וחזר ונתנם לה באתננה. מפני שהיה אתנן. הא לא היה
אתנן מביא. הדא אמרה. חזר ולקח ממנו מביא.

חברייא בשם ר' יהוש' בן לוי. הפרישן קודם לחג ועבר עליהן
החג מביא ואינו קורא. הפרישן קודם לחנוכה ועברה עליהן חנוכה
ונרקבו לאחר חנוכה לא קדשי. ולית ליה לר' זעירא כהדא
דחברייא. סבר ר' זעירא שכל הביכורים שנראו ליתור בארץ אינן
ניתורין אלא בקרייה. ולית לחברייא כן. אית להון בשפרישן
קודם לחג להביאן אחר החג. והתנינן. אין מביאין בכורים לא מן
החדש על הישן ולא מן הישן על החדש. מה נן קיימין. אם
בפירות שהביאו שליש לאחר ראש השנה על הפירות שהביאו
שליש לאחר ראש השנה. מכיון שלא הביאו שליש לפני ראש
השנה דבר ברור שלא השרישו קודם לעומר והן אסורין עד שיבוא
העומר ויתירם. אלא כי נן קיימין בפירות שחנטו קודם ט"ו בשבט
על פירות שחנטו אחר ט"ו בשבט. מכיון שהוא מן חדש על
הישן. הוא! מן חדש על חדש מביא. וסברנן מימר. לאחר חנוכה
אנן קיימין. אמ' ר' חנינא. בזמן.

א,יז ה' ט'. מה טעמון דרבנין. "הגדתי היום". פעם אחת הוא
מגיד ואינו מגיד פעם שנייה. ולית לר' יודה כן. אית ליה באדם
אחד. אבל בשני בני אדם מגיד וחוזר ומגיד.

ה' י'. אמ' ר' יוחנן. משום יחידי אני שונה אותה. ותני כן. ר'
שמעון בן יהודה אר' משום ר' שמעון. שנים אין חייבין עליהן
חומש. ר' שמואל בר רב יצחק בשם רב הונא. שנים לוקחין אפילו
מן השוק. מה את עבד לון. כתוספת הביכורים או כעיסור
הביכורים. אין תעבדינן כתוספת הביכורים פטורין מן הדמאי. אין
תעבדינן כעיסור הביכורים חייבין בדמאי.

נטמאו בעזרה נופץ ואינו קורא. ר' חמא בר עוקבא בשם ר' יוסי
בן חנינה. נטמאו הכורים הסלין ניתין לכהנים. דכת' "ולקח
הכהן הטנא מידך".

ה' יא. למי נצרכה. לר' יודה. אע"ג דר' יודה אמ'. מגיד וחוזר
ומגיד. הרי שהביא ממין אחד קרא וחזר והביא ממין אחר הרי זה
אינו קורא. אמ' ר' יונתן. תני ר' שמעון בן יוחי כן. "ואמרת"
"ושמחת". הוי אר'. על השמחה.

א,י ה' יב. ר' יוסי בשם ר' שמעון בן לקיש. ר' יונה ר' זעירה
בשם ר' חנינה. ששה-עשר מיל חיזור חיזור לציפורין הן הן ארץ
זבת חלב ודבש. אמ' ר' יונה. מאן דמקד(ר)[ד] אילין שגרונתיה
דבישן מינהן. מאן דמקדד הדא בקעת גיניסר מינהן. מתיבין לר'
יונה. והא כת' "ואומר אעלה אתכם מעני מצרים" "אל ארץ טובה
ורחבה" "ארץ זבת חלב ודבש". אמ' לון. אשר בה זבת חלב
ודבש. תני. "אשר נתת לי". לא שנטלתי לי מעצמי. מה ביניהן.
אמ' ר' אבין. חצי שבט מנשה ביניהן. מאן דאמ' "אשר נתת לי"
ולא שנטלתי מעצמי. חצי שבט מנשה לא נטלו מעצמן. מאן דאמ'
"ארץ זבת חלב ודבש" אפילו כן אינה ארץ זבת חלב ודבש.

סד ע"ג

ב,א "התרומה והביכורין". כול'. כת' "ואני הנה נתתי לך את
משמרת תרומותי". שתי תרומות. התרומה והביכורין. תרומה
דכת' "ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחלוהו". הביכורים דכת'
"והבאתם שמה עולותיכם" אילו הביכורים. דכת' "ולקח הכהן
הטנא מידך". או נאמ'. בקדשים הכת' מדבר. כבר כת' כרת
בקדשים. ויהא מיתה וכרת בקדשים. וכי יש מת וחוזר ומת. כהדא
דתני. המת לחמשים שנה מת בהיכרת. לחמשים ושנים מיתת
שמואל הנביא. לששים מיתה האמורה בתורה. לשבעים מיתה
של(ס)[ח]יבה. לשמונים מיתה שלזקנה. מיכן והילך חיי צער. מה
חמית מימר. מת לחמשים מת בהיכרת. כת' "אל תכריתו את שבט
משפחות הלוי" וגו'. "וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו". עשו להם
דבר שלתקנה שלא יזונו עיניהן מבית קודש הקדשים. וכת' "ולא
יבואו לראות כבלע את הקודש ומתו". וכת' "ומבן חמשים שנה
ישוב מצבא העבודה". ר' אבין בריה דר' תנחום בר טרפון שמע
לה מן הכא. "ימי שנותינו בהם שבעים שנה". צא מהן עשרים
שנה שאין בית דין שלמעלן עונשין וכורתין. נמצאת אר'. המת
לחמשים מת בהיכרת. לחמשים ושנים מיתת! שאלו! הנביא. ר'
אבא בריה דר' פפי. ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי. "בכל עצב
יהיה מותר ודבר שפתים אך למחסור". חנה על ידי שריבתה
בתפילתה קיצרה בימיו שלשמואל. שאמרה "וישב שם עד עולם".
והלא אין עולמו שללוי אלא חמשים שנה. דכת' "ומבן חמשים
שנה ישוב מצבא העבודה". והיי דלון חמשין ותרתין. אמ' ר' יוסי
ביר' בון. ושנים שגמלתו. לששים מיתה האמורה בתורה. ר'
חזקיה בשם ר' יעקב בר אחא. כת' "אם יראה איש באנשים האלה
הדור הרע הזה" וגו'. הגע עצמך שיצא ממצרים בן עשרים שנה
ועוד עשה במדבר ארבעים שנה ומת. נמצאת אר'. המת לששים
שנה מיתה האמורה בתורה. וכת' "תבוא בכלל אלי קבר".
לשבעים מיתה שלחיבה. "ימי שנותינו בהם שבעים שנה".
לשמונים מיתה שלזקנה. שנ' "ואם בגבורות שמונים שנה". וכן

סד ע"ד

ברזילי אומר לדוד. "בן שמונים | שנה אנכי היום האדע בין טוב
לרע". אפר חמשים ועשה דבר שהוא בהיכרת אבל רב חדי. אפר
שיתין ועשה דבר שהוא בעון מיתה אבל חדי. תני. ר' חנינה בן
אנטיגנס אר'. זקן שאכל את החלב. וכי מי מודיעינו שהוא
בהיכרת. כהדא דתני. או שחילל את השבת מת בהיכרת. אלא כיני.
המת ליום אחד מיתה שלזעם. לשנים מיתה ש(ל)[לכהלה]. לשלשה
מת במגפה. תני ר' חלפתא בן שאול. מת באחד בשנים בשלשה
בהיכרת. לארבעה לחמשה מיתה הדופה. לששה מיתת דרך הארץ.
לשבעה מיתה שלחיבה. מיכן ואילך מת בייסורין. מה חמית מימר.
מת לשלשה ימים מת במגפה. חילפיי בר בריה דר' אבהו אמ'.
שמעית קליה דר' דרש. "ויהי כעשרת הימים ויגף יי את נבל

אלעזר או' משום ר' מאיר. הידים תחילה לחולין ושניות לתרומה. אי כר' אלעזר ביר' צדוק. דתנינן תמן. "וחולין שנעשו על גב הקודש הרי אילו כחולין. ר' אלעזר ביר' צדוק או'. הרי אילו כתרומה לטמא שנים ולפסול אחד" (טהרות ב,ח).

ב,ב הל' ב'. "טעונין הבאת מקום". דכת' "והבאתם שמה עולותיכם וזבחיכם ואת מעשרותיכם ואת תרומת ידכם". "תרומת ידכם" אילו הביכורים. דכת' "ולקח הכהן הטנא מידך". עד כדון מעשר. ביכורים מניין. כיי דאמ' ר' יעקב בר חמא בשם ר' לעזר. "הקודש" הקודש העליון משמע.

"וטעונין וידוי". דכת' "וענית ואמרת לפני יי' אלהיך". עד כדון מעשר. ביכורים מניין. כיי דאמ' ר' יעקב בר אחא בשם ר' לעזר. "הקודש" העליון במשמע.

"ואסורין לאונן". דכת' "לא אכלתי באוני ממנו". עד כדון מעשר. ביכורים מניין. כיי דאמ' ר' יעקב בר אחא בשם ר' לעזר. "הקודש" הקודש העליון במשמע.

תנינן כל אילין מילא ור' שמעון פליג. גבי וידוי לית ר' שמעון פליג. וידוי זו קרייה. ולית ר' שמעון פליג. דכת' "וענית ואמרת". כיני מתנית' ואסורין כל שהן מלוכל בירושלם. ר' שמעון מתיר. וגידוליהן אסורין מלוכל בירושלם. ור' שמעון מתיר. ואף לזרים | ואף לבהמה ר' שמעון מתיר. ואוף רבנין מודוי ליה. מן דו מתיב לון. אין אתם מודין בהן. מותרין לזרים שהן מותרין לאכילת בהמה. ויש מחצה לאכילת זרים ויש מחצה לאכילת בהמה. כשם שאין מחצה לזרים כך אין מחצה לאכילת בהמה. רבנין אמרין. ירושלם עשו אותה כדבר שאין לו מתירין. כמ' דתימ'. דבר שאין לו מתירין אסור כל שהוא. ודכוותיה ירושלם אסור כל שהוא. מה פליגינן ר' שמעון ורבנין. בגידולין. אבל בעירובין אוף ר' שמעון מודיי. מה בין עירובין מה בין גידולין. עירובין בעינין הן. גידולין כבר בטלו. כמה דר' שמעון מודי לרבנין בעירובי מעשר. אבל בעירובי ביכורים כגידולין הן. וכן היה ר' שמעון או'. אין הביכורים אסורין את עירוביהן וגידוליהן מלוכל בירושלם. מה בין מעשר מה בין ביכורים. מעשר אין לו עלייה. בכורים יש להן עלייה. הוי מה דר' שמעון מודי לרבנין בדבר שאין לו עלייה מודי ר' שמעון באותה הסאה שהעלה מתוך סאה שה' ווא טעונה מחיצה וטעונה הנייה. ורבנין אמר'. כולחן טעונות מחיצה וטעונות הנייה. ר' יוחנן אזל לחד אתר אמ'. אנא בן עזיי: דהכא. אתא חד סב שאל ליה. אמ'. גידולי תרומה תרומה וגידולי גידולין חולין. אבל טבל ומעשר שיני ומעשר ראשון וספיחי שביעית ותרומת חוץ לארץ המדומע והביכורים גידוליהן חולין. תמן את אמר. גידוליהן מותרין. והכא את אמר. גידוליהן אסורין. אמ' ליה. הן דתימר גידוליהן מותרין. בדבר שזרעו כלה. והן דתימר. גידוליהן אסורין. בדבר שאין זרעו כלה. אמ' ליה. והתנינן "איזוהו דבר שאין זרעו כלה. כגון הלוף והשום והבצלים" (תרומות ט,ג). והלוף והשום והבצלים חייבין בביכורים. אמ'. אזל בן עזאי דהכא את אמר שאל לר' ינאי. אמ' ליה. למעשר הושבה דבר שאין זרעו כלה. מחלפה שיטתיה דר' יוחנן. תמן אמ' ר' יהושע בן לוי. לקרנה שלנבילה הושבה. אמ' ליה. לא כן אילפן ר'. ראיתי כגריס שנים. ואמ' אוף הכא וגידוליהן. ועוד מן הדא. "לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך". באיזוהו מעשר אמרו. במעשר שיני ה' טהור שנכנס לירושלם ויצא. ועוד מן הדא דתני לה ר' שמעון. תני בשם ר'

וימת". תלה לו הקב"ה שבעת ימי אכלו שלשמואל שלא יתערב א(ב)לו עם הצדיק ועשה עוד שלשה ימים ומת במגפה. ר' חגי בשם ר' שמואל בר נחמן. "לעשרת ימים" אין כת' כאן אלא "לעשרת הימים". תלה לו הקב"ה עשרה ימים כעשרת ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים שמא יעשה תשובה. ולא עשה. כהנא שאל לר' זעירא. זר שאכל תרומה. אמ' ליה. בעון מיתה. מן דצלי אמ' ליה. "אני יי'". הפסיק העניין. ר' חייא בשם ר' יוחנן. זר שאכל תרומה בעון מיתה. מתני' מסייעא לר' יוחנן. אוכלי תרומה בזדון. טהור שאכל טהור. וטמא שאכל טמא. וטהור שאכל טמא. וטמא שאכל טהור. בעון מיתה. אוכלי תרומה בכהנים. טהור. שאכל טהור כמצוותו. טהור שאכל טמא. בעשה. טמא שאכל טהור וטמא שאכל טמא. בלא תעשה. מה חמית מימר. טהור שאכל טמא בעשה. אמ' ר' בא בר ממל. "ואחר יאכל מן הקדשים". מן הטהורין ולא מן הטמאין. כל לא תעשה שהוא בא מכח עשה עשה הוא. אמ' ר' אבינא. ממשמע שנ' "כל אשר לו סנפיר וקשקשת לא תאכלו. ליתן עשה ולא תעשה על הטמאים. בגין דכת'. הא אילו לא הוה כת' עשה הוא. הוי. כל לא תעשה שהוא בא מכח עשה עשה הוא. ר' יסא שמע לה מן הכא "הטמא והטהור יחדו יאכלו(ו)[נ]". כאן הטמא והטהור אוכלין [בקערה אחת]. בתרומה אין הטמא והטהור אוכלין בקערה אחת. בקדשים. אמ' ר' יוחנן בר מריא. אין בגין קדשים כבר כת' "והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל". מתנית' פליגא על רב. התרומה והביכורים חייבין עליהן מיתה. פתר לה בכהנים. והא תנינן חומש. וכי יש חומש בכהנים. פתר לה. לצדדין היא מתנית'. רישא בכהנים וסיפא ביש'. מתני' מסייעא לר' יוחנן. "ואסורין לזרים". פתר לה. פחות מכשיעור.

"והן ניכסי כהן". ר' בא ר' חייא בשם ר' יוחנן. "לך נתתיו למשחה". "למשחה" לגדולה. "למשחה" ליסיכה. "למשחה" להדלקה. הייתי או'. בין טמאים בין טהורים. ר' אבהו בשם ר' יוחנן. "לא בערתי ממנו". מבעיר את התרומה בטומאה. ר' זעירא בשם ר' לעזר. מניין למעשר שיני עצמו שניטמא שאין מדליקין בו. תל' "לא בערתי ממנו בטמא". ראוי לפדותו ואת אמר הכין. לא אתיא דלא או בלקוח בכסף מעשר שניטמא. אמ' ר' יהודה. אוף בביכורים שניטמא דברי הכל.

"הרי אילו בתרומה ו!ובכבירן! מה שאין כן במעשר". תמן תנינן. נוטלין לידים לחולין ולמעשר. ולתרומה ולקודש מטבילין. תמן את אמר. אין המעשר טעון רחיצה. והכא את אמר. המעשר טעון רחיצה. הן דתימר המעשר טעון רחיצה. רבנין. הן דתימר. אין המעשר טעון רחיצה. ר' מאיר. תמן תנינן. "כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים מטמא את הקודש ופוסל את התרומה ומותר בחולין ובמעשר. דברי ר' מאיר. וחכמ' אסורין במעשר" (פדה יא,ה). ולא שמיע דאמ' ר' שמואל בשם ר' זעירה. מהו וחכמ' אסורין במעשר. נפסל גופו מלוכל במעשר. מיי כדון. הן דתימר. (אין) המעשר טעון רחיצה. ברוצה לוכל. הן דתימר. אין המעשר טעון רחיצה. ברוצה ליגע. לא הוא רוצה (ליגע) לוכל הוא רוצה ליגע. אלא משם נטילת סרך. והתנינן תרומה. וכי יש תרומה משם נטילת סרך. אלא בחולין שנעשו על גב הקודש. וחולין שנעשו על גב הקודש לא כחולין הן. תיפתר אי כר' שמעון בן אלעזר אי כר' לעזר ביר' צדוק. אי כר' שמעון בן אלעזר. דתני. ר' שמעון בן

שמעון. יש במעשר שהמעשר אוסר דמיו ועירוביו וקנקניו וספק עירובו כל שהוא ואין מדליקין בו. ואמ' אוף בגידולין כן. אמ' ר' הילא. הן דתימ' גידוליהן אסורין. רבנין. והן דתימ' גידוליהן מותרין. ר' שמעון. אמ' ליה. והתנינן. "גידולי הקדש ומעשר שיני חולין ופודה אותן בזמן זרעו" (תרומות טז, ד). לאיזה דבר הוא פודה אותן. לא מפני קדושה שיש בהן. אוף הכא יטענו מחיצה מפני קדושה שיש בהן. ר' ירמיה ר' אימי בשם ר' שמעון בן לקיש. הן דתימ' גידוליהן אסורין. איסור מחיצה. והן דתימ' גידוליהן מותרין. היתר זרות. הרי אילו במעשר ובביכורים. מה שאין כן בתרומה.

תמן תנינן. "וגם נתתיו" זו תרומה ותרומת מעשר. תמן את אמר. תרומה טעונה וידוי. והכא את אמר. תרומה אין טעונה וידוי. אמ' ר' הילא. תני תמן. התרומה והבכור. אחד הנותנן ואחד הנוטלן טעונין וידוי. אמ' ר' זעירה. רבנין דתמן סברין ורבנין דהכא אמרין. מי שיש לו מעשר בפני עצמו מתודה. מי שיש לו תרומה בפני עצמה אינו מתודה. אמ' ר' יוסי. מתנית' אמרה כן. ר' יוסי או'. יש להן ערי מקלט. מה נן קיימין. אם בתרומה ומעשר שלו הן. אלא כן נן קיימין בתרומה. אמ' ר' הילא. שמעון. מי שיש לו מעשר בפני עצמו מתודה. מי שיש לו ביכורין ביכורין בפני עצמן מתודה. שמעון. מי שיש לו תרומה בפני עצמה מתודה.

בג, ה' ג'. נחא התרומה אוסרת את הגורן. תיפתר שהקדימו בשבילים. דאמ' ר' אבהו בשם ר' שמעון בן לקיש. מעשר ראשון שהקדימו בשבילים פטור מתרומה גדולה.

בד, ה' ד'. "ניקנין במחובר לקרקע". דכת' "בכורי כל אשר בארצם". "עושה אדם את כל שדהו בכורים". דכת' "וראשית כל בכורי כל".

"וחייבין באחריותן". דכת' "ראשית בכורי אדמתך". "וטעונין קרבן". נאמ' כאן שמחה ונאמ' להלן שמחה. מה שמחה שני' להלן שלמים אף כאן שלמים. "ושיר". נאמ' כאן שיר ונאמ' להלן "והנך להם [כשיר] עגבים". "ותנופה". דכת' "ולקח הכהן הטנא מידך והניחו". לרבות הביכורין שיטענו תנופה. כר' ליעזר בן יעקב. "ולגינה". דכת' "ופנית בבוקר והלכת לאוהלך". הא כל הפונות שאתה פונה לא יהו אלא בבוקר. אמ' ר' יונה. הדא דתימ' בשאין עמהן קרבן. אבל יש עמהן קרבן בלא כך טעון לינה מחמת הקרבן.

בה, ה' ד'. ר' יונה אמ' ר' מיישא וחד מן רבנין. חד מינהון אמ'. זאת אומרת שהפירות הטמאין חייבין בביכורים. וחרנה אמ'. מעשר ראשון שהקדימו בשיבלין פטור מתרומה גדולה.

בז, ה' ה'. אם לאילן למה לירק. אם לירק למה לאילן. תמן אמ'. נכנס מששית לשביעית הרי הוא לבעלין כאילן ופטור ממעשרות כירק. אמ' לון רב המנונא. אמרין דבתרה. נכנס משביעית לשמינית הרי הבקר כאילן. וחייב במעשרות כירק. והבקר חייב במעשרות. אמ' ר' יוחנן. בשאר שני שבוע את מהלך בו (כאילן) כירק. ובשביעית את מהלך בו כאילן. היך עבידא. מחמישית לששית ששית. מששית לשביעית ששית. נכנס

מחמישית לששית לששית לשביעית. לקטן בשביעית ששית. לקטן מששית חמישית. נכנס מששית לשביעית לשמינית. לקטן בשמינית שמינית. רבותינו חזרו ונמנו. אתרוג בשעת לקיטתו עישורו למעשרות ולשביעית. ר' ירמיה ר' אימי בשם ר' יוחנן. ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי. הכל מודין שראש השנה שלו בטו בשבט. ר' יוחנן שאל לר' יונתן. כסדרן שלשנים או כסדרן שלתקופות. אמ' ליה. כסדרן שלשנים ואפילו שנה | מעוברת. מעשה בר' עקיבה שלקט אתרוג ונהג עליו חומרי בית שמי וחומרי בית הלל. למה לי «». אפילו שאר כל האילן. תני. כחומרי רבן גמליאל וכחומרי (ב) ר' ליעזר. ורבן גמליאל ור' אליעזר! לא מן בית הלל אינון הוו. אמ' ר' יוסי ביר' בון. תיפתר בשחנט קודם לטו בשבט שלשנא ונכנסה שלישית. על דעתיה דרבן גמליאל עישורו עני. על דעת דר' ליעזר עישורו שיני. מה עשה לו. קרא שם למעשר שיני שבו ופדייו ונותנו לעני.

בז, ה' ו'. ר' בא רב הונא בשם רב. אם התרו בו לוקה. והתנינן. "דם השרץ אין חייבין עליו". אמ' ר' בא. אין חייבין עליו כרת. והתני. דם מהלכי שתיים שאין בו טומאה קלה. דם השרץ שאין בו טומאה חמורה. אמ' ר' חייא בר אדא. הדא דתימ' בשהתרו בו משום דם. אבל אם התרו בו משום שקץ לוקה.

בח, ה' ז'. איזהו כוי. אמ' ר' לעזר. עז שעלה על גבי צבי וצבי שעלה על גבי עיזה. ורבנין אמרין. מין הוא עיקרו ולא יכלו חכמי' לעמוד עליו.

בט, ה' ט'. פדוי בכוי חוזר ופודה בשנה. לפיכך אם מת אחד מהן המוציא מחבירו עליו הראיה.

בי, ה' ח'. מתני' דלא כר' לעזר. דתני. ר' לעזר או'. כוי אין חייבין על חלבו אשם תלוי. מתני' דלא כרב. דרב. כל שאיפשר לעמוד על וודאו לא יהו חייבין על ספיקו אשם תלוי. פתר לה. חלוקין על דברי ר' לעזר. ואפילו בשעה שהיו לוקחין בהמה לבשר תאוה אינו נלקח מעשר ליאכל בירושלם.

"וחייב בזרוע ובלחיים ובקיבה. ר' לעזר פוטר". ר' לעזר דו אמ'. עכשיו הוא {הוא} נסתפק לו דו אמ' פטור. ורבנין דינון מרין. מין הוא עיקרו אינון אמרין חייב.

ביא, ה' ט'. מתני' דלא כר'. דתני. הקדיש חיינו ובהמתו לא הקדיש את הכוי. ר' או'. הקדיש את הכוי. אמ'. הריני נזיר שזה חיה. נזיר. שזה בהמה. נזיר. שאין זה חיה. נזיר. שאין זה בהמה. נזיר. שזה חיה ובהמה. נזיר. שאין זה לא חיה ולא בהמה. נזיר. ר' חגי בעא קומי ר' יוסי. למה לא תנינן. הרובע והנרבע ממנו חייב. אמ' ליה. ת(י)נתינה בסופה. "ושאר כל דרכיו שוין לחיה ולבהמה".

גא, ה' א'. "כיצד מפרישין את הביכורין" כול'. על דעת דר' שמעון. לא קרא שם בתלוש לא קידשו אינון מדמעין אין חייב עליהן חומש ואין לוקין עליהן חוץ לחומה. מה טע' דרבנין. "ועתה הנה הבאתי

את ראשית פרי האדמ". בשעת הבאה פרי אף בשעת הפרשה. אפילו בוסר אפילו פגים. על דעתיה דר' שמעון. מה בשעת הבאה פרי אף בשעת הפרשה פרי. ר' זעירא בעי. ביכורי ייחור מהו שיתירו חנטו. תני. הביכורים אחד משישים. ראשית הגז אחד משישים. תרומה טמאה אחד משישים. תני ר' ישמעאל. הביכורים אחד משישים. פיאה אחד משישים. ראשית הגז אחד משישים. תרומה טמאה אחד משישים. תרומה שן-אין הכהנים מקפידין עליה אחד משישים. מה אית לך. כגון תרומת הכליסין והחרובין ושעורין שבאדום.

ג,ב ה' ב. כגון יהויריב ומכיריו.

וילינו בבית הכנסת. תנא ר' חלפתא בן שאול. מפני אהל טומאה. בדרך היו אומ'. "שמחתי באומרים לי בית יי נלך". בירושלם היו אומ'. "עומדות היו רגלינו בשערייך ירוש". בהר- הבית היו אומ'. "הללו יה הללו אל בקדשו" כול. בעזרה היו אומ'. "כל הנשמה תהלל יה הללו יה".

ג,ג ה' ג. עד היכן. עד כדי שהוא יכול לתרום מן המובחר. ביקש להביא דבילה. נאמר. אם היתה קעילית מביא. אם היתה בוצרית אינו מביא.

פשיטא שהוא מקריב שלמים. ר' אימי אמ'. מקריב שלמים. רב אמ'. מקיצין בהן את המזבח. ר' זעירא בעי. יחיד שנתעצל ולא בא מביא גדי וקרניו מצופות כסף.

"ועטרה שלזית בראשו". שהוא ממין שבעה.

תני. מי שהיו (לו) [ביכוריו] גורגרות היה מעטרן תאינים. וצימוקים היה מעטרן ענבים.

וכי יש קטון וגדול בירושלם. אלא כיני מתנית'. באוכלוסין. לפי רוב נכנסין היו יוצאין.

ולא כן תני. "תקום והדרת". מה קימה שאין בה חסרון כיס אף הידור שאין בה חסרון כיס. שנייא היא הכא שהוא אחת לקיצים. ר' יוסי ביר' בון בשם ר' חונא בר חייא. בוא וראה כמה גדול כוחן שלעושי מצוות. שמפני זקן אין עומדין ומפני עושי מצוות עומדין. אמ' ר' יוסי ביר' בון. אילין דקיימין מן קומי מית(ה)א[א] לא מן קומי מיתא אינון קיימין לון אלא מן קומי אילין דגמלים ליה חסד. עד כמה אדם צריך לעמוד מפני זקן. שמעון בר בא בשם ר' יוחנן. פעמיים ביום. ר' לעזר אמ'. פעם אחת ביום. לא כן תני. ר' שמעון בן אלעזר אומ'. מניין לזקן שלא יטריח. תל' זקן ויראת מאלהיך אני יי. על דעת' דר' יוחנן נחא. על דעת' דר' לעזר. לא יקום כל עיקר. ר' יעקב בר אחא בשם ר' לעזר. דלא ייחמי סיעתא דסבין ועבר קומיהון בגין דיקומון לון מן קומי. כשם שהן חלוקין כאן כך הן חלוקין בשאילת שלום. ר' חזקיה ר' חנינה בריה דר' אבהו בשם ר' אבדומא [דמן חיפה]. לזקן ארבע אמות עבר ישב לו. כהן גדול משהוא רואהו ועד שהוא נכסה ממנו. מה טע'. "והיה כצאת משה האהלה יקומו כל העם" וגו'. תרין אמורין. חד אמ' לשבח וחד אמ' לגנאי. מאן דאמ' לשבח. מיחמי צדיקא ומזכי. ומאן דאמ' לגנאי. חזי שקי חזי כרעין אכיל מן יהודאי שתי מן יהודאי. כל מדליה מן יהודאי. ארון פניו כלפי העם והכהנים כלפי העם. וישראל פניהן כלפי הקודש. אמ' ר' לעזר. אין התורה עומדת מפני בנה. שמואל אמ'. אין עומדין מפני חבר. ר' הילא ר' יעקב בר אידי הוון יתיבין. עבר שמואל בר בא וקמו לון מן קומי. אמ' לון.

תרתיי גבכון. חדא שאיני זקן. וחדא שאין התורה עומדת מפני בנה. אמ' ר' זעירא. ר' אחא מפסיק וקאים דו חשש כהדין תנייא. דתני. כותבי ספרים תפילין (ומר) ומזוזות מפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפילה. ר' חנניה בן עקביה או'. כשם שמפסיקין לקרית שמע כך מפסיקין לתפילה ולתפילין ולשאר מצותיה שלתורה. חזקיה בר' מן דהוה לעי באוריתא כל צורכיה הוה אויל ויתיב ליה קומי בית וועדא בגין מיחמי סבין ומיקם ליה מן קומיהון. יהודה בר חייא הוה יליף סליק ושאל בשלמיה דר' ינאי חמוה מערב שבת לערב שבת. והוה יתיב ליה על אתר תלי בגין מיחמיניה ומקים ליה מן קומי. אמרין ליה תלמידיו. לא כן אלפן ר'. לזקן ארבע אמות. אמ' לון. אין ישיבה לפני סיני. חד זמן עני מסיק. אמ'. לית איפשר דיהודה ברי משני מנהגיה. אמ'. לית איפשר דלא יגיעון ייסורין בהווא גופא צדיקא. מסתברא שאין לנו יהודה בר'. ר' מאיר חמי אפילו סב עם הארץ ומקים ליה מן קומי ואמ'. לא מגן מאריך ימים. ר' חנינא מחי מאן דלא קאים מקומי והוה אמ' ליה. כי בעיתה מבטלה דאוריתא. אמ' ר' סימון. אמ' הקב' "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יי". אני הוא שקיימתי עמידת זקן תחילה. כשהנשיא נכנס כל העם עומדין מפניו ואין רשות לאחד מהן לישוב עד שיאמר להם שבו. אב בית דין שנכנס עושין לו שורות. רצה נכנס בזו רצה נכנס בזו. חכם שנכנס אחד עומד ואחד יושב אחד עומד ואחד יושב עד שמגיע ויושב לו במקומו. ר' מאיר הוה יליף סלק לבית וועדא והוון כל עמא חמיין ליה וקיימון ליה מן קומי. כד שמעון ההן תנייא תני בעון למיעבד ליה כן. כעס ונפק ליה. אמ' לון. שמעתי שמעלין בקודש ולא מורדין. ר' זעירא הוון בעיין ממניתיה ולא בעי מקבל עלוי. כד שמע ההן תנייא תני. חכם חתן נשיא גדולה מכפרת. קביל עלוי ממניתיה. חכם. "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן". מה כת' בתריה "וכי יגור אתכם גר בארצכם לא תונו אותו". מה הגר מוחלין לו על כל עונותיו אף חכם שננתמנה מוחלין לו על כל עונותיו. חתן. "וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל". וכי מחלת שמה. | והלא בשמת שמה. אלא שנמחלו לו כל עונותיו. נשיא. "בן שנה שואל במלכו". וכי בן שנה היה. אלא שנמחלו לו כל עונותיו כתינוק בן שנה. ר' מנא מיקיל לאילין דמיתמני בכסף. ר' אימי קרא עליהון "אלהי כסף ואלהי זהב לא י(ת)עשו לכם". אמ' ר' יאשיה. וטלית שעליו כמרדעת שלחמור. אמ' ר' שייך. זה שהוא מתמני בכסף אין עומדין מפניו ואין קורין אותו ר'. והטלית שעליו כמרדעת שלחמור. ר' זעירא וחד מן רבנן הוון יתיבין. עבר חד מן אילין דמיתמני בכסף. אמ' יתיה דמן רבנין לר' זעירא. נעביד נפשן תני ולא ניקום לון מקומי. תירגם יעקב איש כפר-נבוריא. "הוי אומר לעץ הקיצה עורי לאבן דומם הוא יורה". יודע הוא יורה. "הנה הוא תפוש זה[ב] וכסף". לא בכספייא איתמני. "וכל רוח אין בקרב". לא חכים כלום. הוי אומ'. בעיתון ממנייה. "ויי בהיכל קדשו". הא ר' יצחק בר לעזר בכנישתא מדרתא דקיסרין. ר' אמי שאל לר' סימון. שמעת שממנין זקינים בחוצה לארץ. אמ' ליה. שמעתי שאין ממנין זקינים בחוצה לארץ. אמ' ר' לוי. ולא מקרא מלא הוא. "בן אדם בית ישראל יושבים על אדמתם". הא כל ישיבה שלך לא יהא אלא על אדמתך. רבנין דקיסרין אמרין. ממנין זקינים בחוצה לארץ על מנת לחזור. ר' יצחק בר נחמן הוה בעזה ומנוניה על מנת לחזור. ר' זמינא הוה בצור ומנוניה על מנת לחזור. אוף ר' יונה הוה בפיתקה ולא קביל